

2023. évi XLIX. törvény

a Magyar Corvin-láncról és a Magyar Corvin-lánc Testületről*

Az Országgyűlés a Magyar Corvin-lánc mint a második legmagasabb rangú magyar állami kitüntetés rangja és méltósága figyelembevételével – az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény I) cikk (4) bekezdése alapján –, valamint a Magyar Corvin-lánc Testület által képviselt értékek magasabb szintű védelmének érdekében a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

A MAGYAR CORVIN-LÁNC ÉS A MAGYAR CORVIN-LÁNC TESTÜLET

1. A Magyar Corvin-láncre vonatkozó alapvető szabályok

1. § (1) A Magyar Corvin-lánc kitüntetés (a továbbiakban: Corvin-lánc) a magyar tudomány és művészet, valamint a magyar oktatás és művelődés fellendítése terén szerzett kimagasló érdemek elismerésére szolgál.

(2) A Corvin-lánccal kitüntetettek alkotják a Magyar Corvin-lánc Testületet (a továbbiakban: Testület).

(3) A Sándor-palota szervezetében működő Magyar Corvin-lánc Iroda (a továbbiakban: Corvin-lánc Iroda) látja el a Corvin-lánccal összefüggő, e törvényben meghatározott egyes feladatokat.

(4) A Corvin-lánc Iroda vezetőjét a köztársasági elnök bízza meg és menti fel. A Corvin-lánc Iroda vezetője a feladatait a Sándor-palota szervezeti és működési szabályzatában meghatározott jogviszony keretében látja el, esetében nem keletkeztet összeférhetlenséget a Testület alapszabálya szerinti főtitkári tisztség betöltése. A Corvin-lánc Iroda vezetője részére díjazás állapítható meg, amelynek összege legfeljebb a közigazgatási államtitkári illetmény felső határának megfelelő mértékű lehet. A köztársasági elnök e bekezdés szerinti döntéseihez ellenjegyzés nem szükséges.

(5) A Corvin-lánc Iroda e törvény szerinti feladatellátásával, valamint a Corvin-lánc adományozásával összefüggő kiadások fedezetét a Sándor-palota költségvetésében kell biztosítani.

2. § (1) A Corvin-láncot a köztársasági elnök a miniszterelnök előterjesztése alapján adományozza.

(2) A Corvin-lánc adományozására

a) a Kormánynak a köztársasági elnök által adományozható kitüntetésekkel kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős tagja, vagy

b) – feladat- és hatáskörét érintően – a Kormány nemzetpolitikáért felelős tagja, kultúráért felelős tagja, kormányzati tudománypolitikáért felelős tagja, társadalompolitika összehangolásáért felelős tagja, valamint külpolitikáért felelős tagja

[az a) és a b) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: javaslattevő] tehet javaslatot a miniszterelnöknek az előterjesztésre.

(3) Corvin-láncre a Testület által támogatott személy terjeszthető elő.

3. § Annak, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek – függetlenül attól, hogy az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól mentesült-e –, csak kivételes méltánylást érdemlő esetben lehet a Corvin-láncot adományozni.

4. § (1) A Corvin-lánc adományozását bárki indítványozhatja a Corvin-lánc Irodánál azzal, hogy önmaga, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti közeli hozzátartozója részére Corvin-lánc adományozását senki nem indítványozhatja.

(2) A Corvin-lánc Iroda vezetője a beérkezett indítványokkal kapcsolatban kikéri a Testület véleményét. A Corvin-lánc Iroda vezetője a Testület által támogatott indítványokat a Kormánynak a köztársasági elnök által adományozható kitüntetésekkel kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős tagja részére továbbítja.

(3) A Corvin-lánc adományozására olyan természetes személy javasolható, aki

a) a Testület alapszabályát írásbeli nyilatkozattal elfogadja és

b) vállalja, hogy közreműködik a Testület munkájában.

(4) Az adományozásra jelölt az adományozást megelőzően nyilatkozatot tesz a Corvin-lánc elfogadásáról.

5. § (1) A Corvin-lánc adományozása díjmentesen történik.

(2) A Corvin-lánc posztumusz nem adományozható.

(3) A Corvin-lánccal kitüntetettek száma egy időben a tizenötöt nem haladhatja meg. Ha a kitüntetettek száma a tizenötöt eléri, további adományozásra a kitüntetettek egyikének a 7. § (3) bekezdése szerinti kiesése esetén van lehetőség.

(4) A Corvin-lánc ugyanazon személy részére egy alkalommal adományozható.

6. § (1) A Corvin-láncot a köztársasági elnök vagy személyes megbízottja adja át ünnepélyes körülmények között.

(2) A kitüntetett az adományozást igazoló okiratot és igazolványt kap.

(3) A Corvin-lánc adományozásáról szóló határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

7. § (1) A Corvin-lánc az állam tulajdona.

(2) A Corvin-lánccal kitüntetett jogosult

a) a Corvin-láncot – a (3) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti kivétellel – élete végéig birtokolni és magát a Corvin-lánc birtokosának nevezni,

b) a Corvin-láncot a nemzeti ünnepeken viselni, meghívottként részt venni Magyarország nemzeti ünnepeinek központi állami rendezvényein, valamint a nemzeti ünnepnek nem minősülő kiemelkedő fontosságú rendezvényeken.

(3) A Corvin-lánc birtoklásának joga megszűnik

a) a kitüntetett halálával,

b) a kitüntetettet a közügyek gyakorlásától eltöltő határozat jogerőre emelkedésével,

c) a Corvin-lánccal való lemondással.

(4) A Corvin-lánccal való lemondás a Corvin-lánc Irodához címzett nyilatkozattal történik.

(5) A Corvin-lánc megőrzéséről a kitüntetett gondoskodik.

(6) A Corvin-láncot a (3) bekezdés *a)* és *b)* pontja esetén harminc napon belül, *c)* pontja esetén a lemondással egyidejűleg a Corvin-lánc Iroda részére át kell adni.

(7) A Corvin-lánc megőrzéséről és visszaadásáról a (3) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti esetben a kitüntetett, a halála esetén az örököse vagy a vele közös háztartásban élő nagykorú személy gondoskodik.

(8) A kitüntetésbirtoklási jog megszűnése esetén a Corvin-lánc megőrzéséről – ha az érem nem kerül az 1. melléklet II. alcím 3. pontjában meghatározottak szerint lezárásra – a Corvin-lánc Iroda gondoskodik.

(9) Az őrzésre kötelezett a Corvin-lánc elvesztését, megrongálódását, megsemmisülését vagy a birtoklás akaratán kívüli megszűnésének egyéb eseteit – a tudomására jutástól számított 15 napon belül – a Corvin-lánc Iroda felé bejelenti és a megrongálódott Corvin-láncot a Corvin-lánc Iroda részére átadja.

(10) Új Corvin-lánc előállításáról kell gondoskodni, ha a Corvin-lánc megsemmisült vagy megrongálódott és javítással nem állítható helyre, továbbá, ha az eltűnt Corvin-lánc a (9) bekezdés szerinti bejelentéstől számított egy éven belül nem kerül elő. Az új Corvin-lánc hátoldalába be kell vésni az eredeti kitüntetés hátoldalába bevésített adatokat.

(11) Aki az elvesztett Corvin-lánc hollétéről tudomást szerez, ennek tényét a Corvin-lánc Iroda részére bejelenti.

(12) Ha az eltűnt Corvin-lánc megkerül, azt a Corvin-lánc Iroda részére a megtaláló haladéktalanul bejelenti. Ha erre a Corvin-lánc pótlását követően került sor, az utólag megkerült Corvin-láncot bevonás és érvénytelenítés céljából meg kell küldeni a Corvin-lánc Iroda részére.

(13) A Sándor-palota az őrzésre kötelezettől az új Corvin-lánc előállítási költségeinek megtérítését követelheti, ha a Corvin-lánc eltűnését, megrongálódását, megsemmisülését felróható magatartásával maga idézte elő.

(14) A Sándor-palota a jogosulatlanul birtokolt Corvin-láncot a polgári jog szabályai szerint bárkitől visszakövetelheti.

8. § A Corvin-lánc Iroda

a) vezeti a kitüntetettek nyilvántartását,

b) a Testület alapszabályában foglaltak szerint tájékoztatja a nyilvánosságot a Corvin-láncról és a kitüntetettek érdemeiről,

c) a Testülettel kötött megállapodás alapján közreműködik a Testület feladatainak ellátásában,

d) ellátja a Corvin-lánc adományozására vonatkozó indítványokkal, valamint az adományozással összefüggő adminisztratív és szervezőmunkát,

e) gondoskodik a Corvin-lánc előállításáról, pótlásáról, javíttatásáról, a kitüntetettek nevének és az adományozás, valamint a lezárás évszámának bevésetéséről, a Corvin-lánc átmeneti megőrzéséről, illetve a Magyar Nemzeti Múzeum részére történő átadásáról,

f) megteszi a Corvin-lánc eltűnése esetén szükséges, valamint a Corvin-lánc előállítási költségének megtérítésére, a jogosulatlanul birtokolt Corvin-lánc visszaszerzésére irányuló intézkedéseket.

9. § (1) A Corvin-láncre jelölt személy természetes személyazonosító adatait és lakcím adatát, az adományozásra vonatkozó döntés megalapozásához szükséges, az indítványban szereplő adatait – különösen titulusát (végzettségét, munkahelyét és beosztását), állampolgárságát és elérhetőségeit, korábbi állami kitüntetéseit, valamint az életútjára és a kitüntetésre alapot adó érdemeire közvetlenül vonatkozó, az adományozáshoz figyelembe vett adatokat –, továbbá a 3. § szerinti feltétel ellenőrzéséhez szükséges adatot a Testület tagjai, a javaslattevő és az előterjesztő megismerhetik.

(2) A Corvin-lánc Iroda az e törvény szerinti feladatai ellátása érdekében elkülönített nyilvántartást vezet a Corvin-láncre jelölt, valamint a kitüntetett személyekről. A nyilvántartás tartalmazza az érintett természetes személyazonosító adatait és lakcím adatát, valamint az adományozásra irányuló indítványban szereplő, (1) bekezdés szerinti adatokat. A Corvin-lánc Iroda az adatokat a kitüntetésre irányuló indítvány beérkezésének napjától a Corvin-lánc visszaadásának napjáig, illetve azon Corvin-láncre jelölt esetében, aki kitüntetésben nem részesül, a jelölési folyamat befejezéséig kezeli, ezt követően az adatokat törli a nyilvántartásból.

(3) A (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő adatokról a Corvin-lánc adományozója, a javaslattevő, az előterjesztő, valamint a Testület részére adat továbbítható e törvény szerinti feladataik ellátása céljából. Az így továbbított adat csak az e törvényben szabályozott feladat, a Testület részére szolgáltatott adat csak a Testület alapszabályában meghatározott feladat ellátására használható fel. Az e bekezdés szerint szolgáltatott adatot harmadik személy részére továbbítani nem lehet. A (2) bekezdés szerinti nyilvántartásból adat továbbítása továbbá törvényben az adat megismerésére feljogosított szerv vagy személy részére, az ott meghatározott feladata ellátása érdekében lehetséges.

(4) A jelölt Corvin-lánra való érdemessége megállapítása céljából a Corvin-lánc Iroda a büntettek nyilvántartásából vagy a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásából adatot igényelhet, amely kizárólag arra irányulhat, hogy a jelölt megfelel-e a 3. §-ban meghatározott feltételeknek. Az ellenőrzést követően a kapott adatot haladéktalanul törölni kell, és az előkészítő iratban a kizáró ok fennállásának tényét vagy annak hiányát kell feltüntetni.

(5) A Corvin-lánc Iroda a Corvin-lánra való érdemesség megállapítása céljából jogosult a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvény szerinti kitüntetési nyilvántartásból a jelölt kitüntetési előzményeire vonatkozóan adatot igényelni.

10. § A Corvin-lánra vonatkozó további szabályokat az 1. melléklet tartalmazza.

2. A Testület jogállása

11. § (1) A Testület az 1. § (2) bekezdésében meghatározott tagokból álló köztestület. A köztestületi tagsági jogviszony a Corvin-lánc adományozásával keletkezik és a Corvin-lánc birtoklásának joga megszűnésével szűnik meg.

(2) A Magyar Corvin-lánc Testület név használatára kizárólag az e törvény által létrehozott köztestület jogosult.

(3) A Testület közhasznú jogállású szervezet.

(4) A Testületet a Fővárosi Törvényszék tartja nyilván.

3. A Testület szervezete, működése és gazdálkodása

12. § (1)

A Testület legfőbb szerve a Testület tagjaiból álló közgyűlés. A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

a) az alapszabály elfogadása,

b) az elnök és az elnökhelyettes megválasztása,

c) a Testület pénzügyi és szakmai tervből álló tárgyévi költségvetésének (a továbbiakban: pénzügyi és szakmai terv), valamint az előző évre vonatkozó pénzügyi és szakmai tervéről készített beszámolójának elfogadása,

d) a döntés minden olyan ügyben, amit az alapszabály a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

(2) A közgyűlés a Testület tagjai közül elnököt és elnökhelyettest választ. A Testület képviselőjét a Testület elnöke látja el.

(3) A közgyűlés összehívásával egyidejűleg meghívást kap az ülésre

a) a köztársasági elnök,

b) az Országgyűlés elnöke az általa a 15. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján adott felkérésen alapuló napirendi pont tárgyalása esetén.

(4) A Testület által foglalkoztatott személyek felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja.

(5) A Testület működésének alapvető szabályait az alapszabály tartalmazza.

(6) A Testület nem köteles felügyelő szerv, felügyelőbizottság létrehozására.

13. § A Testület működésével kapcsolatos hivatali feladatokat az elnök munkaszervezeteként működő Magyar Corvin-lánc Testület Titkársága (a továbbiakban: Titkárság) látja el. A Titkárság hivatali feladatainak keretében

a) szervezi a Testület közfeladatainak ellátását,

b) ellátja a Testület vagyonának hasznosításával összefüggő pénzügyi és vagyonkezelési feladatokat,

c) ellátja a Testület közfeladatainak ellátásával összefüggő igazgatási és gazdálkodási feladatokat,

d) gondoskodik a Testület közgyűlése által hozott döntések és szabályzatok eredeti példányának őrzéséről.

14. § A Testület közfeladatainak ellátásához az állam költségvetési támogatás nyújtásával járul hozzá.

4. A Testület közfadatai

15. § (1) A Testület munkálkodik a tudományok és a művészetek, valamint a magyar nemzeti oktatás és művelődés fellendítésén, valamint örökdi a Corvin-lánc tekintélye felett.

(2) A Testület az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében eljárva

a) véleményt nyilvánít abban a kérdésben, hogy a Corvin-lánc adományozására irányuló indítvánnyal érintett személy a magyar tudomány vagy művészet területén kifejtett munkássága, illetve a magyar nemzeti oktatás vagy művelődés fellendítése terén tanúsított szolgálatai alapján – figyelemmel közéleti tevékenységére is – érdemes és méltó-e a Corvin-láncra;

b) a köztársasági elnök, a miniszterelnök vagy az Országgyűlés elnöke felkérésére véleményt nyilvánít a magyar tudományt, irodalmat, művészetet, oktatást, művelődést érintő vagy egyéb állami döntések tervezetével kapcsolatban;

c) figyelemmel kíséri a magyar tudományos és művészeti életet, a kultúra, az oktatás és a művelődés minden egyes általa fontosnak tartott területének helyzetét és ezzel kapcsolatban közérdekű javaslatot tehet és nyilvános állásfoglalást tehet közzé;

d) ösztöndíjprogramot működtethet a szakterületükön kiemelkedő tehetséggel rendelkező személyek támogatása céljából.

16. § A Testület a feladatainak eredményes ellátása érdekében

a) tudományos intézménytől, felsőoktatási intézménytől, állami szervtől, a tudomány és a művészet kiemelkedő képviselőitől véleményt és tájékoztatást kérhet;

b) a véleményt nyilvánító szervezet képviselője, az erre felkért személy, külső szakértő a Testület közgyűlésének ülésére – tanácskozási joggal – meghívható.

5. Törvényességi ellenőrzés a Testület működése felett

17. § A Testület működése felett a törvényességi ellenőrzést az ügyészségről szóló törvény alapján az ügyészség látja el.

II. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

6. Hatályba léptető rendelkezés

18. § Ez a törvény 2023. július 1-jén lép hatályba.

7. Átmeneti rendelkezések

19. § (1) A Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2016. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: 2016. évi CXLI. törvény) szerinti Magyar Corvin-lánc Testület az e törvény szerinti Testületként működik tovább. A 2016. évi CXLI. törvény szerinti Magyar Corvin-lánc Testületnek az e törvény hatálybalépésekor megbízatását töltő elnöke és elnökhelyettese megbízatását e törvény hatálybalépése nem érinti.

(2) E törvény hatálybalépése a Corvin-lánc Iroda vezetőjének tisztségét e törvény hatálybalépésekor betöltő személy kinevezését nem érinti.

8. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

20. § Az 1–3. §, a 6. §, a 22. §, a 23. §, a 25. §, valamint a 27. § az Alaptörvény I) cikk (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

9–12.*

21–30. §*

1. melléklet a 2023. évi XLIX. törvényhez

I. A Corvin-lánc adományozásának rendje és feltételei

1. A Corvin-lánc adományozásra irányuló javaslat ismerteti az érintett közéleti tevékenységét, valamint belföldi kitüntetéseit is, továbbá a döntéshez szükséges részletességgel bemutatja az adományozásra jelölt életútját, a Corvin-lánc adományozásának alapjául szolgáló érdemeket.

2. A Corvin-lánc az olasz művésztől eredő, XV. századbeli, harmincöt milliméter átmérőjű érem másolata, amely Mátyás királyt mellképben, jobboldali profilban ábrázolja „Mathias Rex Hungariae” körirattal. Az érmet gazdag, részben zománcozott, áttört művű renaissance díszítmény övezi, amelybe felül mondatszalag fonódik „Pro scientia – litteris – et artibus” felirattal. A díszítményes érem fölött aranykoszorúban Mátyás király zománcos címere van, amely arany bevonatú ezüst nyakláncon függ. A függőrész teljes hossza száz milliméter.

3. A Corvin-lánc kisebbített alakja a Magyar Corvin-lánc függő részének hű másolata negyven milliméteres méretben.

II. Az adományozás megörökítése

1. Az adományozást a kitüntetett nevének és az adományozás évszámának a Corvin-lánc hátlapjába történő bevésésével meg kell örökíteni.

2. A bevésést – a Corvin-lánc átvételét követően – úgy kell elvégezni, hogy egy kitüntetés hátoldalára, az adományozás időrendjét követő sorrendben egymás alatt legalább négy név és évszám elférjen.

3. Ha a Corvin-lánc hátoldalára már több név nem véshető fel, az érmet a „Lezárva:” felirat és az utolsó kitüntetett kitüntetésbirtoklási joga megszűnési évszámának bevésésével le kell zárni és azt végleges megőrzésre és kiállításra a Magyar Nemzeti Múzeumnak át kell adni. Ezzel egyidejűleg gondoskodni kell új Corvin-lánc előállításáról.

4. A Corvin-lánc megőrzéséről az érem lezárását követően a Magyar Nemzeti Múzeum gondoskodik.